

έφορμαῖ κατὰ τοῦ ἀόπλου θύματος, ἀρπάζει αὐτό, καὶ δι' ἐνὸς τῶν ὀνύχων κτηπήματος κατὰ τῆς κεφαλῆς, ἑτέρου δὲ ἐπὶ τῆς καρδίας, θανατόνει παραχρήμα· τὸ δὲ ῥάμφος δὲν μεταχειρίζεται, εἰμὴ μόνον, ὅταν θέλη νὰ διασχίσῃ καὶ νὰ φάγῃ αὐτό.

Ἡ μεγάλη Ἄρπυια εἶναι σπανία καὶ εἰς αὐτὸν ἀκόμη τὸν τόπον τῆς γεννήσεως αὐτῆς· διότι ἄλλως τὰ εἶδη τῶν ζώων, ἐξ ὧν τρέφεται, ἤθελαν ἐκλείψει ἕνεκα τῆς ὁποίας ἐπιφέρει, μεγάλης καταστροφῆς, καὶ ἐπομένως, ἢ μὲν μεταξὺ τῶν φθειρόντων καὶ φθειρομένων ζώων σοφῶς ὑπὸ τῆς φύσεως κατασταθεῖσα ἰσορροπία ἤθελε συγκαταστραφῆ μετὰ τῶν δευτέρων, τὰ δὲ αἰμοβόρα ζῶα ἤθελον ἐξαλείψει κατὰ μικρὸν τὰ εἶδη τῶν θυμάτων αὐτῶν.

Δὲν ὑπάρχει λοιπὸν ἀμφιβολία, ὅτι συμβαίνει καὶ ἐπὶ τῆς Ἄρπυιας, ὅ,τι καὶ ἐπὶ τῶν λοιπῶν αἰμοβόρων θηρίων, τῶν ὁποίων δηλαδὴ ἡ ποσότης τοῦ πληθυσμοῦ εἶναι πάντοτε κατ' ἀναλογίαν πολὺ μικρότερα τῆς τῶν ζώων, ἐξ ὧν συνήθως τρέφονται· δι' ὃ καὶ ὅπου νέμονται πλείοτεροι βραδύποδες, καὶ πίθηκοι, ἐκεῖ ὑπάρχουσι καὶ πλείοτεραι Ἄρπυιαι.

Ο ΔΟΚΙΜΟΣ.

Ἱστορικὸν Διήγημα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ.

Ἡ ἐσχάτη πενία.

Εἰς τὴν Βάλην, προάστειον τῆς Γαλλικῆς πόλεως Μουλχούζης τῆς κατὰ τὴν ἐπαρχίαν τοῦ ἄνω Ρήνου, συνέθη κατὰ τὸν Ἰαννουάριον μῆνα τοῦ ἔτους 1819, μία ἐξ ἐκείνων τῶν θλιβερῶν σκηνῶν, δι' ὧν ἡ ἐσχάτη πενία κατασπαράττει συνεχῶς πολλὰς τιμίας μὲν, ἀλλ' ἀτυχεῖς οἰκογενείας. Εἰς τὸ ἐνδότερον μέρος ὑπαίθρου ἀχυρῶνος ἐκτεθειμένου εἰς τὴν σφοδρὰν ὄρμην τῶν ἀκαθέκτων ἀνέμων τῆς ἡμέρας, καὶ εἰς τὴν χιονώδη πάχνην τῆς νυκτὸς, ἔκειτο τεσσαρακοντοῦτις γυνὴ ἐξηπλωμένη ἐπὶ παλαιᾶς τινος σεσαθρωμένης κλίνης, ἢ δὲ κάτωχος αὐτῆς ὄψις ἐδεικνυεν, ὅτι αἱ ζωτικαὶ αὐτῆς δυνάμεις εἶχον ἤδη ἀποσβεσθῆ.

Ἡ χήρα Κοσμάννη (οὕτως ὀνομάζετο ἡ ψυχρὸραγοῦσα) εἶχεν ἀντιπαλαίσει ἐπὶ πολλὰ ἔτη πρὸς τὰς ὀδυνηροτάτας στερήσεις τῶν ἀναγκαίων εἰς τὴν ζωὴν τοῦ ἀνθρώπου, καὶ εἶχε καταδαμάσει τὸ φύσει εὐ-

ρωστον αὐτῆς σῶμα εἰς ἐργασίας ἀνωτέρας τῶν ἀνθρώπων δυνάμεων. Ἀφοῦ μετὰ τὸν θάνατον τοῦ συζύγου αὐτῆς ἔμεινε χήρα μῆτηρ δύο τέκνων, τὸ μεγαλύτερον τῶν ὁποίων ἦτο μῶλις τετραετής, κατῶρθωσεν ἄναθρήψῃ τὰ ὄρφανὰ ταῦτα δι' ἐπιμόχθων ἐργασιῶν καὶ στερήσεων τῶν ἀπαραιτήτων πρὸς τὸ ζῆν πραγμάτων, περιμένουσα πολλάκις τὸν μισθὸν τῆς ἐπαύριον διὰ νὰ κορέσῃ τὴν σημερινὴν πείναν. Ἡ χήρα Κοσμάννη ἠσθάνετο μὲν πρὸ πολλοῦ, ὅτι αἱ σωματικαὶ αὐτῆς δυνάμεις εἶχον ἤδη ἐκλείψει, διετήρει ὅμως τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ νὰ ἐργάζεται, καὶ ἴσως, εἰάν ὑπεστηρίζετο καὶ ἐνεθαρρύνετο ὑπὸ τῶν προμηθευόντων εἰς αὐτὴν ἐργασίαν, ἤθελε κατορθώσῃ νὰ ὑπερνικήσῃ καὶ τοῦτο τὸ κακόν. Ἄλλ' ἐπειδὴ καὶ οὗτοι ἐκλαβόντες ἀμέλειαν ταύτην τῶν σωματικῶν αὐτῆς δυνάμεων τὴν ἀπαύδησιν, ἔπαυσαν τοῦ νὰ χορηγῶσιν εἰς αὐτὴν ἐργασίαν, ἢ ἀθλία χήρα τόσον σκληρῶς καὶ ἀδίκως περιφρονηθεῖσα, δὲν ἠδυνήθη πλέον ν' ἀνθῆξῃ.

Μίαν ἑσπέραν λοιπὸν εἰσελθοῦσα εἰς τὴν καλύβην αὐτῆς μᾶλλον παρά ποτε καταβεβλημένη, ἀφοῦ προσήλωσε τὰ βλέμματα ἐπὶ τῆς ἐστίας καὶ τῆς ἀρτοθήκης, καὶ εἶδεν ἀμφοτέρας κενὰς, εἶπε πρὸς τὸν Φρεδερίκον τὸν νεώτερον ἐκ τῶν δύο υἱῶν αὐτῆς.

« Τέκνον μου, ἴσως ὁ Θεὸς μᾶς εὐσπλαγχνισθῆ! κατ' αὐτὰς ὁμως μὴν ἐλπίζητε τίποτε ἀπὸ ἐμέ, διότι αἰσθάνομαι ἐμαυτὴν διόλου ἐξικμασμένην. Σὺ εἶσαι φιλόπνοος ἐργάτης, ὁ δὲ ἀρχηγὸς τοῦ ἐργασταίου, εἰς τὸ ὁποῖον ἐργάζεσαι, σὲ ἀγαπᾷ· ὅταν λοιπὸν μάθῃ, ὅτι σὺ καὶ ὁ ἀδελφός σου στερεῖσθε τὸν ἐπιούσιον ἄρτον, δὲν θέλει βέβαια σὲ ἀρνηθῆ προπληρωμὴν τινα τοῦ μισθοῦ σου· καὶ αἰσθάνομαι μὲν πόσον εἶναι δυσάρεστοι αἱ τοιαῦται αἰτήσεις, ἀλλὰ σὺ, Φρεδερίκέ μου, ἔχεις γενναίαν ψυχὴν, ὁ δὲ Θεὸς μᾶς διατάττει νὰ φροντίζωμεν περὶ τῆς διατηρήσεως τῆς ὑπάρξεως ἡμῶν. »

Ὁ Φρεδερίκος ἐκύτταξε μὲ ἀπορίαν τὴν μητέρα αὐτοῦ· διότι ἂν καὶ ἄλλοτε πολλάκις ὁ ἄρτος τοὺς εἶχε λείψει, οὐδέποτε ὁμως αὕτη εἶχεν ὀμιλήσει οὕτω· διὸ καὶ φρίκη κατέλαβε τὸν ἀθλιὸν παῖδα, ὡς εἶδε τὴν ὠχρότητα καὶ ἀπελπισίαν αὐτῆς· ἀλλ' ἐν τοσούτῳ κρατήσας τὰ ἔτοιμα νὰ βρέυσωσι δάκρυα αὐτοῦ, ἐπλησίασε πρὸς αὐτὴν καὶ ἀφοῦ παρεκάλεσε ν' ἀνα-

παυθῆ ἐπὶ τῆς κλίνης, εἶπεν, ὅτι ὑπάγει εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Κυρίου Καρτμάνου τοῦ ἀρχηγοῦ τοῦ ἐργοστασίου. Ἄλλ' ἡ μικρὰ συνδρομὴ τὴν ὁποίαν παρ' αὐτοῦ ἔλαβον, μόλις ἐξήρκεσεν εἰς τὸ νὰ οἰκονομήσωσι τὰς μεγίστας αὐτῶν ἀνάγκας, ἡ δὲ δυστυχὴς οἰκογένεια εὐρέθη πάλιν μετ' ὀλίγας ἡμέρας εἰς τὴν ἐσχάτην στέρησιν τῶν ἀναγκαίων τῆς ζωῆς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

Ὁ Θάνατος.

Τὴν εἰκοστὴν Ἰαννουαρίου ἡ καλύβη τῆς χήρας Κοσμάννης ἦτον ἔτι ψυχροτέρα παρὰ τὸ σύνθετος· ματαίως οἱ ὀφθαλμοὶ ἤθελον ζητήσῃ νὰ ἴδωσι ζώπυρόν τι ἐντὸς τῆς θερμάστρας· Μόνον δύο κηρία ἔκαιον παρὰ τὴν κλίνην ἐπὶ σκωληκοβρώτου τινὸς τραπέζης, καὶ ἠκούετο ἀκόμη ἔξω εἰς τὴν ὁδὸν ὁ σοβαρὸς ἤχος τοῦ κώδονος, ὅστις προηγεῖτο τοῦ βαστάζοντος τὴν ἀγίαν μετὰδοσιν ἱερέως· ἡ θνήσκουσα εἶχεν ἤδη ἐκπληρώσει τὰ τελευταῖα τῆς θρησκείας καθήκοντα. Οἱ δύο αὐτῆς υἱοὶ ἔκειντο πλησίον γονυπετεῖς, καὶ ὁ μὲν Φρεδερίκος ἐφαίνετο καταβεβλημένος ὑπὸ τῆς λύπης, ὁ δὲ πρωτότοκος Ἀντώνιος ἐθρήνει μὲν καὶ αὐτὸς, ἀλλ' εὐκόλως ἠδύνατό τις νὰ καταλάβῃ ὅτι τὰ δάκρυα ταῦτα προήρχοντο ἀπὸ στιγμιαίαν μόνον συγκίνησιν, καὶ ἐνταυτῷ νὰ παρατηρήσῃ διὰ τῆς προσκαιροῦ ταύτης λύπης, τὴν ἀφροντησίαν καὶ ἀναισθησίαν αὐτοῦ.

Ὅλιγον μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τοῦ ἱερέως, ἡ ἀγωνιώσα κατέβαλε πᾶσαν δύναμιν διὰ ν' ἀνασηκωθῆ καὶ νὰ καθήσῃ· νεύσασα δὲ εἰς τὰ δύο αὐτῆς τέκνα ὅπως ἀκροασθῶσι μετὰ προσοχῆς, ἔτεινε πρὸς αὐτὰ τοὺς δύο καταξήρους βραχίονας αὐτῆς, τὰ ἐπίασε τὸ μὲν διὰ τῆς μιᾶς, τὸ δὲ διὰ τῆς ἄλλης χειρὸς, καὶ ἀφοῦ εἴλκυσεν αὐτὰ βραδέως πρὸς τὴν κλίνην αὐτῆς, εἶπε.

« Τέκνα μου! μετ' ὀλίγον μένετε διόλου ὄρφανά, διόλου ἔρημα, καὶ χωρὶς προστάτην. Ὅσον τό κατ' ἐμὲ, ὁ Θεὸς μὲ εὐσπλαχνίσθη· διότι μου ἀφαιρῆ τὴν ζωὴν, καθ' ἣν στιγμὴν οἱ βραχίονές μου καθίστανται ἀνίκανοι εἰς τὸ νὰ σᾶς θρέψωσιν. Ἐπεθύμουν νὰ μείνω καιρόν τινα ἀκόμη πλησίον σας διὰ νὰ σᾶς ὀδηγῶ . . . ἀλλ' ἐπειδὴ ἔφθασεν ἡ ὥρα τοῦ ν' ἀποθάνω, ἀκούσατε· ἄλλο δὲν ἔχω νὰ σᾶς ἀφήσω,

εἰμὴ τὴν κληρονομίαν τοῦ πτωχοῦ, δηλαδὴ καλὰς συμβουλάς. (ἀκολουθεῖ)

ΧΡΗΣΤΟΜΑΘΕΙΑ.

Ἡ

Γνώμαι καὶ νοουθεσίαι δι' ὧν δύναται τις νὰ ζήσῃ ἐπὶ τῆς γῆς εὐαρέστως, ἐντίμως καὶ εὐτυχῶς. (α).

Α'. Ἐάν θέλῃς νὰ ζήτῃς εὐτυχῆς καὶ τιμώμενος ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων, σέβου τὸν Θεόν, ἔσο πιστὸς εἰς τὸν Βασιλέα, καὶ προσφέρου πάντοτε πρὸς τοὺς ἄλλους, ὅπως ἤθελες ἐπιθυμήσει νὰ φερθῶσιν οἱ ἄλλοι πρὸς σὲ εἰς παρομοίαν περιστάσιν.

Β'. Ἄν τις κάμῃ τρία εἴηματα πρὸς χάριν σου, τυχοῦσης περιστάσεως, κάμε σὺ ἐξ ὑπὲρ αὐτοῦ, διὰ νὰ δείξῃς τὴν εὐγνωμοσύνην σου.

Γ'. Ἐάν δὲν ἔχῃς περιουσίαν, γενοῦ ἀξιὸς τοῦ ν' ἀποκτήσῃς· διότι διὰ τῆς τιμίας διαγωγῆς καὶ τῆς φιλοπονίας, δύναται τις ν' ἀνοίξῃ τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ αὐτῆς τῆς ευφλῆς τύχης.

Δ'. Μηδέποτε ἐπίπλητε ἐνώπιον ἄλλων ἐκείνους, τῶν ὁποίων τὴν διαγωγὴν νομίζεις ὅτι ἔχεις δικαίωμα νὰ διορθώσῃς· διότι τοῦτο κάμνει αὐτοὺς νὰ υποθέτωσιν, ὅτι μισεῖς μᾶλλον ἐκείνους, παρὰ τὰς ἑλλείψεις καὶ ἐλαττώματα αὐτῶν.

Ε'. Πολλὰ δύσκολον εἶναι νὰ γίνῃ τις ὅσον πρέπει προσεκτικὸς εἰς τοὺς λόγους αὐτοῦ· διότι πολλὰκις λέξις ἐκφυγοῦσα ἐξ ἀπερισκεψίας ἢ δι' ἀστεϊσμόν, συνεχῶς μάλιστα καὶ λόγος εὐφυῆς, ἐπιφέρουσι βλάβην εἰς τὸν εἰπόντα, ἀντὶ τῆς προσδοκωμένης ἴσως τιμῆς.

ΣΤ'. Ἀπόκτα ὅσον δύνασαι πλειότερους φίλους· ἀλλ' οἱ ἀληθεῖς φίλοι εἶναι τόσον σπάνιοι, ὥστε ἐν καιρῷ ἀνάγκης δὲν πρέπει νὰ ἐλπίζῃς πολὺ ἐπ' αὐτοῦ· εἰς τὸν ἴδιον δὲ ἑαυτὸν σου θέλεις εὔρει τοὺς καλητέρους φίλους σου, ἐὰν ἐκπληρῆς ἀκριβῶς τὰ χρεῖά σου πρὸς τὸν Θεόν, πρὸς τοὺς νόμους καὶ πρὸς τοὺς λοιποὺς ἀνθρώπους.

Ζ'. Ἀγάπα τὸν κόσμον τοῦτον ἀναλόγως τοῦ χρόνου, καθ' ὃν μέλλεις νὰ μείνης εἰς αὐτόν· ὁ πρὸς τινα ὠρισμένον τόπον πορευόμενος ὀδοιπὸρος ἐνδια-

(α) Τὸ δοκίμιον τοῦτο ἐκδοθὲν ἀνωμόως εἰς τὰ 1788 ἐν Ῥιμίνῳ τῆς Ἰταλίας μετεφράσθη εἰς πολλὰς γλώσσας· ἀλλ' ἀγνοεῖται ὁ Συγγραφεὺς αὐτοῦ.